

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 13. februára 2014*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Štátna pomoc — Príspevok na nákup alebo nájom digitálnych dekodérov — Rozhodnutie Komisie, ktorým sa schéma pomoci vyhlasuje za protiprávnu a nezlučiteľnú s vnútorným trhom — Vymáhanie — Vyčíslenie sumy, ktorá sa má vymáhať — Úloha vnútroštátneho súdu — Zohľadnenie stanovísk, ktoré Komisia zaujala v rámci výkonu jej rozhodnutia, vnútroštátnym súdom — Zásada lojálnej spolupráce“

Vo veci C-69/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunale civile di Roma (Taliansko) z 19. novembra 2012 a doručený Súdnemu dvoru 11. februára 2013, ktorý súvisí s konaním:

Mediaset SpA

proti

Ministero dello Sviluppo economico,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot a A. Arabadžiev (spravodajca),

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: A. Impellizzeri, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. novembra 2013,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Mediaset SpA, v zastúpení: L. Medugno, A. Lauteri, G. Rossi, G. M. Roberti, M. Serpone a I. Perego, avvocati,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci A. De Stefano, avvocato dello Stato,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: D. Grespan, B. Stromsky a G. Conte, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: taliančina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu príslušných ustanovení práva Únie v oblasti štátnej pomoci.
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi spoločnosťou Mediaset SpA (ďalej len „Mediaset“) a Ministero dello Sviluppo economico (Ministerstvo pre hospodársky rozvoj) vo veci vrátenia štátnej pomoci, ktorú Talianska republika poskytla spoločnosti Mediaset v rámci schémy štátnej pomoci digitálnym pozemným vysielateľom, ktorí ponúkajú služby platenej televízie, a káblovým prevádzkovateľom platenej televízie, ktorá bola rozhodnutím Komisie 2007/374/ES z 24. januára 2007 o štátnej pomoci C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), ktorú Talianska republika poskytla prostredníctvom príspevku na nákup digitálnych dekodérov (Ú. v. EÚ L 147, s. 1) (ďalej len „rozhodnutie 2007/374“), vyhlásená za nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 659/1999

- 3 Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [108 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 336) vo svojom článku 14 s názvom „Vymáhanie pomoci“ stanovuje:

„1. Kde sa prijímajú záporné rozhodnutia v prípadoch protiprávnej pomoci, Komisia rozhodne, že daný členský štát podnikne všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu (ďalej sa označuje len ako „rozhodnutie o vymáhaní“). Komisia nebude vyžadovať vymáhanie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva spoločenstva.

2. Pomoc, ktorá sa má vymáhať podľa rozhodnutia o vymáhaní, bude zahŕňať úrok s príslušnou sadzbou stanovenou Komisiou. Úrok bude splatný od dátumu, kedy protiprávna pomoc bola k dispozícii príjemcovi, do dátumu jej vymáhania.

3. Bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek nariadenie Súdneho dvora [Európskej únie] podľa článku [278 ZFEÚ], vymáhanie sa bude realizovať bez meškania a v súlade s postupmi podľa vnútroštátneho práva daného členského štátu za predpokladu, že umožnia okamžité a účinné vykonanie rozhodnutia Komisie. Na tento účel a v prípade konania na národných súdoch dané členské štáty podniknú všetky potrebné kroky, ktoré sú k dispozícii v ich príslušných právnych systémoch, vrátane predbežných opatrení, bez dopadu na právo [Únie].“

Rozhodnutie 2007/374

- 4 Článok 1 rozhodnutia 2007/374 stanovuje:

„Schéma pomoci, ktorú Talianska republika neoprávnene poskytla v prospech digitálnych pozemných vysielateľov, ktorí poskytujú služby platenej televízie a káblových prevádzkovateľov platenej televízie, predstavuje štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom.“

5 Článok 2 uvedeného rozhodnutia stanovuje:

„1. Talianska republika prijme všetky opatrenia potrebné na to, aby príjemcovia vrátili pomoc uvedenú v článku 1.

2. Vrátenie sa uskutoční bezodkladne a v súlade s postupmi uvedenými vo vnútroštátnych právnych predpisoch pod podmienkou, že umožňujú okamžité a účinné vykonanie tohto rozhodnutia. Sumy, ktoré sa majú vrátiť, zahŕňajú úroky za obdobie od dátumu, ku ktorému bola pomoc daná príjemcovi k dispozícii, po dátum jej vrátenia.

3. Úroky, ktoré sa majú vrátiť na základe odseku 2, sa vypočítajú v súlade s postupom uvedeným v článkoch 9 a 11 nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 659/1999 [Ú. v. ES L 140, s. 1; Mim. vyd. 08/004, s. 3].“

6 Článok 3 tohto rozhodnutia uvádza:

„Talianska republika bude do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia informovať Komisiu o opatreniach prijatých na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím. Tieto informácie oznámi prostredníctvom dotazníka uvedeného v prílohe tohto rozhodnutia.

Talianska republika predloží v lehote uvedenej v prvom odseku dokumenty potrebné na dokázanie, že sa začal postup vrátenia neoprávnenej a nezlučiteľnej pomoci.“

7 Pokiaľ ide o výšku štátnej pomoci, ktorá sa má vrátiť, Komisia v odôvodneniach 191 až 193 rozhodnutia 2007/374 spresnila:

„191. V prípade stanovenia sumy, ktorú majú vysielatelia vrátiť, Komisia uznáva, že stanovenie presnej výšky štátnych zdrojov, ktoré príjemcovia skutočne dostali, je svojím spôsobom náročná úloha. Nielen preto, že pomoc bola poskytnutá *nepriamo* prostredníctvom spotrebiteľov, ale aj preto, že bola skôr spojená s prijímačom potrebným na prijímanie služieb vysielacích spoločností ako so samotnými službami.

192. Podľa judikatúry Súdneho dvoru... žiadne ustanovenie práva Spoločenstva neustanovuje, aby Komisia pri nariadení vrátenia pomoci vyhlásenej za nezlučiteľnú so spoločným trhom, stanovila presnú výšku pomoci, ktorá sa má vrátiť. Stačí, aby rozhodnutie Komisie obsahovalo prvky, ktoré subjektu, ktorému je rozhodnutie určené, umožnia túto sumu stanoviť bez prílišných ťažkostí....

193. Komisia preto považuje za vhodné poskytnúť určité usmernenia o spôsobe, ktorý sa má prijať na vyčíslenie výhody. Komisia sa najmä domnieva, že vzhľadom na osobitné charakteristiky tohto prípadu, vhodný spôsob spočíva vo výpočte sumy dodatočných ziskov, vytvorených vďaka opatreniu, z nových služieb a ponúk platenej televízie alebo *pay per view*.“

8 V odôvodneniach 196 až 205 uvedeného rozhodnutia uviedla Komisia informácie o metóde uvedenej v bode 193 tohto rozhodnutia, aby Talianskej republike umožnila stanoviť presnú sumu, ktorá sa má vrátiť.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

9 V nadväznosti na prijatie rozhodnutia 2007/374 si Komisia a Talianska republika vymenili informácie týkajúce sa označenia individuálnych príjemcov schémy pomoci, ktorá bola vyhlásená za protiprávnu, a vyčíslenia presných súm, ktoré sa majú vrátiť.

- 10 Komisia predovšetkým listom z 1. apríla 2008 schválila metódu uplatnenú Talianskou republikou, konkrétne prieskum verejnej mienky, ktorý vykonala spoločnosť Ipsos, s cieľom určiť počet dodatočných používateľov získaných vďaka spornej pomoci, priemerný príjem na používateľa, ako aj dodatočné zisky. Komisia tiež vyslovila svoj súhlas so závermi Talianskej republiky, v zmysle ktorých sa na spoločnosti TIMedia a Fastweb, príjemcov predmetnej pomoci, nemá vzťahovať povinnosť vrátiť pomoc, ak uskutočnený prieskum preukázal, že uvedené spoločnosti nedosiahli počas obdobia poskytovania predmetnej pomoci žiadny dodatočný zisk. Komisia však v tom istom liste zároveň vyjadrila pochybnosti, pokiaľ ide o náklady, ktorým sa dalo vyhnúť, vynaložené spoločnosťou Mediaset, a napokon vyslovila záver, že výška pomoci, ktorú by táto spoločnosť mala vrátiť, predstavuje 6 844 361 eur.
- 11 Listom z 11. júna 2008 Komisia na základe nových skutočností, ktoré jej oznámila Talianska republika, schválila nový výpočet nákladov, ktorým sa dalo vyhnúť, urobený týmto členským štátom pre Mediaset, pričom suma pomoci, ktorú má táto spoločnosť vrátiť, predstavovala 4 926 543,22 eura.
- 12 Listom z 23. októbra 2009 nadväzujúcim na predloženie nových dodatočných dôkazov Talianskou republikou Komisia odmietla nový ekonometrický model uplatnený týmto členským štátom z dôvodu, že tento model vychádza pri započítaní nákladov a zisku z rôznych období a že podobnú metódu predtým odmietol sám uvedený členský štát. Komisia v tomto liste tiež uviedla, že v prípade, ak by Talianska republika nezačala s bezodkladným vymáhaním predmetnej pomoci od spoločnosti Mediaset, bolo by možné voči nej začať konanie upravené v článku 88 ods. 2 ES.
- 13 Uznesením z 12. novembra 2009 talianske orgány uložili spoločnosti Mediaset povinnosť zaplatiť celkovo sumu 5 969 442,12 eura, pričom táto suma zahŕňala aj úroky vypočítané v súlade s postupom stanoveným v článku 14 ods. 2 nariadenia č. 659/1999.
- 14 Mediaset po tom, čo zaplatila sumu požadovanú talianskymi orgánmi, podala 11. decembra 2009 žalobu na Tribunale civile di Roma, ktorou sa domáhala zrušenia uvedeného uznesenia a zníženia sumy, ktorá sa má vrátiť, pričom namietala najmä nesprávne uplatnenie kritérií vyčíslenia stanovených v rozhodnutí 2007/374 a chyby vo výpočtoch vykonaných s cieľom stanoviť dodatočný zisk vytvorený predmetnou pomocou. Okrem toho Mediaset žiadala o nariadenie znaleckého dokazovania.
- 15 Medzitým podala Mediaset na Všeobecný súd Európskej únie žalobu o neplatnosť proti rozhodnutiu 2007/374. Všeobecný súd túto žalobu rozsudkom z 15. júna 2010, Mediaset/Komisia (T-177/07, Zb. s. II-2341), zamietol. Mediaset podala proti tomuto rozsudku odvolanie, ktoré Súdny dvor rozsudkom z 28. júla 2011, Mediaset/Komisia (C-403/10 P), zamietol.
- 16 V rámci sporu vo veci samej nariadil Tribunale civile di Roma vypracovanie znaleckého posudku, ktorého závery prijaté kolégiom znalcov 6. septembra 2011 obsahovali kritiku jednak prieskumu verejnej mienky použitého na účely výpočtu dodatočného počtu divákov získaných prostredníctvom ponuky televízie *pay per view* a nových digitálnych kanálov a jednak ekonometrických modelov navrhnutých a uplatnených účastníkmi konania vo veci samej. Zo správy tiež vyplýva, že sa nepreukázalo, že poskytnutie predmetnej pomoci naozaj ovplyvnilo predaj dekodérov počas skúmaného obdobia. Ministero dello Sviluppo economico vo svojich pripomienkach zo 17. júla 2012 spochybnilo závery znaleckého posudku.
- 17 Za týchto okolností Tribunale civile di Roma rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Je vnútroštátny súd rozhodujúci o výške štátnej pomoci, ktorej vrátenie nariadila... Komisia, viazaný rozhodnutím [2007/374], tak ako ho... Komisia doplnila [listami z 11. júna 2008 a z 23. októbra 2009] a bolo potvrdené [rozsudkom Všeobecného súdu vo veci Mediaset/Komisia, už citovaným], a to jednak z hľadiska ‚existencie‘, jednak z hľadiska ‚vyčíslenia‘ pomoci, ktorá sa má vrátiť?

V prípade zápornej odpovede:

2. Bolo cieľom rozsudku [Všeobecného súdu vo veci Mediaset/Komisia, už citovaného], pokiaľ ide o právomoc vnútroštátneho súdu rozhodnúť o výške štátnej pomoci, obmedziť túto právomoc vyčíslieť sumu, ktorá musí mať v pomere ku skutočne realizovanej alebo prijatej štátnej pomoci nevyhnutne kladnú hodnotu a nemôže sa preto rovnať nule?
3. Bolo naopak cieľom rozsudku [Všeobecného súdu vo veci Mediaset/Komisia, už citovaného], pokiaľ ide o právomoc vnútroštátneho súdu rozhodnúť o výške štátnej pomoci, prisúdiť vnútroštátnemu súdu právomoc posúdiť reštitučný nárok jednak z hľadiska ‚existencie‘, jednak [z hľadiska] ‚vyčíslenia‘, t. j. vrátane právomoci neuznať akúkoľvek povinnosť vrátiť štátnu pomoc?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 18 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či na účely zabezpečenia vykonania rozhodnutia Komisie, ktorým sa schéma pomoci vyhlasuje za protiprávnu a nezlučiteľnú s vnútorným trhom a ktorým sa ukladá povinnosť vrátenia predmetnej pomoci, ale ktoré neoznačuje jednotlivých príjemcov tejto pomoci a nestanovuje presné sumy, ktoré sa majú vymôcť, je vnútroštátny súd viazaný nielen týmto rozhodnutím, ale aj stanoviskami, ktoré táto inštitúcia uviedla v rámci výkonu uvedeného rozhodnutia, v ktorých sa uvádza presná suma, ktorú má určený príjemca vrátiť.
- 19 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že uskutočňovanie systému preskúmania štátnej pomoci prináleží na jednej strane Komisii a na druhej strane vnútroštátnym súdom, pričom majú odlišné, no vzájomne sa dopĺňajúce úlohy (pozri rozsudok z 21. novembra 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, bod 27 a citovanú judikatúru).
- 20 Podľa tohto systému má teda Komisia výlučnú právomoc, ktorá podlieha preskúmaniu súdmi Únie, na posúdenie zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom (v tomto zmysle pozri rozsudky z 21. októbra 2003, van Calster a i., C-261/01 a C-262/01, Zb. s. I-12249, bod 75; z 5. októbra 2006, Transalpine Ölleitung in Österreich, C-368/04, Zb. s. I-9957, bod 38, ako aj Deutsche Lufthansa, už citovaný, bod 28).
- 21 Podľa ustálenej judikatúry, keď Komisia nariaďuje vrátenie pomoci, ktorá bola vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom, nie je povinná stanoviť presnú výšku pomoci, ktorá má byť vrátená. Stačí, ak rozhodnutie Komisie obsahuje údaje umožňujúce osobe, ktorej je určené, túto výšku bez neprimeraných ťažkostí určiť (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. októbra 2000, Španielsko/Komisia, C-480/98, Zb. s. I-8717, bod 25; Mediaset/Komisia, už citovaný, bod 126, a z 8. decembra 2011, France Télécom/Komisia, C-81/10 P, Zb. s. I-12899, bod 102).
- 22 Keď totiž Komisia skúma schému pomoci, nemá vo všeobecnosti možnosť presne stanoviť sumu pomoci, ktorú získal každý z jednotlivých príjemcov, a preto osobitné okolnosti vlastné jednému príjemcovi schémy pomoci možno posúdiť až v štádiu vymáhania pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. marca 2002, Taliansko/Komisia, C-310/99, Zb. s. I-2289, body 89 až 91).
- 23 Okrem toho treba zdôrazniť, že podľa článku 288 štvrtého odseku ZFEÚ je rozhodnutie pre tých, ktorým je určené, záväzné v celom rozsahu. V dôsledku toho je členský štát, ktorému je určené rozhodnutie, ktoré ho zaväzuje vymáhať protiprávnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom, povinný v zmysle tohto článku prijať všetky vhodné opatrenia na zabezpečenie vykonania uvedeného rozhodnutia (pozri rozsudky z 12. decembra 2002, Komisia/Nemecko, C-209/00, Zb. s. I-11695,

bod 31, a z 26. júna 2003, Komisia/Španielsko, C-404/00, Zb. s. I-6695, bod 21). Táto povinnosť platí pre všetky orgány členského štátu, ktorému je určené rozhodnutie, vrátane jeho súdov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. mája 1987, Albako Margarinefabrik, 249/85, Zb. s. 2345, bod 17).

- 24 Aj keď je teda rozhodnutie 2007/374, ktoré sa stalo konečným po vydaní už citovaného rozsudku Súdneho dvora vo veci Mediaset/Komisia, záväzné pre Taliansku republiku, ktorej je určené, a z tohto dôvodu ho treba považovať za záväzné pre vnútroštátny súd, nemôže byť tento súd viazaný tiež listami, ktoré Komisia následne zaslala Talianskej republike v rámci ich vzájomnej komunikácie, ktorej cieľom bolo zabezpečiť okamžité a účinné vykonanie uvedeného rozhodnutia.
- 25 V tejto súvislosti totiž treba zdôrazniť, že tieto listy, a osobitne listy z 11. júna 2008 a 23. októbra 2009, ktoré označujú Mediaset za príjemcu predmetnej schémy štátnej pomoci a konkretizujú presnú výšku pomoci, ktorú má táto spoločnosť vrátiť, nepredstavujú rozhodnutia v zmysle článku 288 štvrtého odseku ZFEÚ.
- 26 Treba tiež konštatovať, že také stanoviská nepatria medzi akty, ktoré možno vydať na základe nariadenia č. 659/1999.
- 27 Navyše Komisia sama vo svojich pripomienkach uznala, že jej stanoviská nemali dopĺňať ani meniť obsah rozhodnutia 2007/374 a že nie sú právne záväzné.
- 28 To znamená, že stanoviská, ktoré Komisia zaujala v rámci vykonania rozhodnutia 2007/374, nemožno považovať za záväzné pre vnútroštátny súd.
- 29 Vzhľadom na uvedené treba zdôrazniť, že uplatnenie pravidiel Únie v oblasti štátnej pomoci sa zakladá na povinnosti lojálnej spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi na jednej strane a Komisiou a súdmi Únie na strane druhej, v rámci ktorej každý koná v postavení, ktoré mu priznáva Zmluva o FEÚ. Vnútroštátne súdy musia v rámci tejto spolupráce prijať všetky potrebné všeobecné alebo osobitné opatrenia vhodné na zabezpečenie plnenia si záväzkov vyplývajúcich z práva Únie a neprijať žiadne opatrenia, ktoré by mohli ohroziť dosiahnutie cieľov tejto Zmluvy, ako to vyplýva z článku 4 ods. 3 ZEÚ (pozri rozsudok Deutsche Lufthansa, už citovaný, bod 41).
- 30 Teda, ak má vnútroštátny súd pochybnosti alebo ťažkosti v súvislosti s vyčíslením sumy pomoci, ktorá sa má vrátiť, má stále možnosť obrátiť sa na Komisiu, aby mu poskytla pomoc v súlade so zásadou lojálnej spolupráce, ako to vyplýva predovšetkým z bodov 89 až 96 oznámenia Komisie o vymáhaní práva štátnej pomoci vnútroštátnymi súdmi (Ú. v. EÚ C 85, 2009, s. 1).
- 31 Z toho vyplýva, že aj keď stanoviská Komisie nemôžu byť pre vnútroštátny súd záväzné, treba zdôrazniť, že pokiaľ údaje obsiahnuté v uvedených stanoviskách, ako aj v oznámeniach Komisie, ktoré prípadne požadoval vnútroštátny súd za podmienok uvedených v predchádzajúcom bode, majú vnútroštátnym orgánom uľahčiť splnenie úlohy v rámci okamžitého a účinného vykonania rozhodnutia o vymáhaní, a s ohľadom na zásadu lojálnej spolupráce je vnútroštátny súd povinný ich zohľadniť ako posudzované skutočnosti v rámci sporu, o ktorom koná, a odôvodniť svoje rozhodnutie s ohľadom na celý obsah spisu, ktorý mu bol predložený.
- 32 S ohľadom na vyššie uvedené úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že aj keď je na účely zabezpečenia vykonania rozhodnutia Komisie, ktorým sa schéma pomoci vyhlasuje za protiprávnu a nezlučiteľnú s vnútorným trhom a ktorým sa ukladá povinnosť vrátenia predmetnej pomoci, ale ktoré neoznačuje jednotlivých príjemcov tejto pomoci a nestanovuje presné sumy, ktoré sa majú vymôcť, vnútroštátny súd viazaný týmto rozhodnutím, nie je naopak viazaný stanoviskami, ktoré táto inštitúcia uviedla v rámci výkonu uvedeného rozhodnutia. Vnútroštátny súd je však s ohľadom na zásadu lojálnej spolupráce v zmysle článku 4 ods. 3 ZEÚ povinný tieto stanoviská zohľadniť ako posudzované skutočnosti v rámci sporu, o ktorom koná.

O druhej a tretej otázke

- 33 Svojou druhou a treťou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či pri stanovení konkrétnej sumy pomoci, ktorá sa má vrátiť, a ak Komisia vo svojom rozhodnutí, ktorým sa schéma pomoci vyhlasuje za protiprávnu a nezlučiteľnú s vnútorným trhom, neoznačila jednotlivých príjemcov predmetnej pomoci, ani nestanovila presnú sumu, ktorá sa má vrátiť, môže vnútroštátny súd rozhodnúť, že suma pomoci, ktorá sa má vrátiť, sa rovná nule, ak to vyplýva z výpočtov vykonaných na základe všetkých relevantných skutočností, ktoré sú mu známe.
- 34 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sa v prípade neexistencie príslušnej právnej úpravy Únie v danej oblasti musí pomoc vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom vymáhať v súlade s pravidlami stanovenými vnútroštátnym právom, pokiaľ tieto prakticky neznemožňujú vymáhanie požadované právom Únie a nie sú v rozpore so zásadou ekvivalencie v porovnaní s konaniami o podobných sporoch, avšak výlučne vnútroštátneho charakteru (pozri rozsudok z 13. júna 2002, Holandsko/Komisia, C-382/99, Zb. s. I-5163, bod 90). Rozhodnutie v spore týkajúcom sa takéhoto vymáhania prináleží iba vnútroštátnemu súdu (pozri v tomto zmysle uznesenie z 24. júna 2003, Sicilcassa a i., C-297/01, Zb. s. I-7849, body 41 a 42).
- 35 Okrem toho, ako už bolo uvedené v bodoch 22, 23 a 29 tohto rozsudku, keďže Komisia vo svojom rozhodnutí neoznačila jednotlivých príjemcov predmetnej pomoci a nestanovila ani presnú sumu pomoci, ktorá sa má vrátiť, prináleží vnútroštátnemu súdu, ak koná o tejto otázke, aby rozhodol o sume pomoci, ktorej vrátenie nariadila Komisia. V prípade ťažkostí, ako už bolo uvedené v bode 30 tohto rozsudku, má vnútroštátny súd stále možnosť obrátiť sa na Komisiu, aby mu poskytla pomoc v súlade so zásadou lojálnej spolupráce v zmysle článku 4 ods. 3 ZEÚ.
- 36 Z toho vyplýva, že pri vyčíslení sumy pomoci, ktorá sa má vrátiť, je vnútroštátny súd povinný za podmienok uvedených v bode 31 tohto rozsudku zohľadniť všetky relevantné skutočnosti, o ktorých má vedomosť, vrátane komunikácie medzi Komisiou a vnútroštátnymi orgánmi na základe uplatnenia zásady lojálnej spolupráce.
- 37 Nemožno teda s ohľadom na všetky tieto skutočnosti vylúčiť, že výpočty uskutočnené vnútroštátnym súdom v súvislosti s vyčíslením sumy pomoci, ktorá sa má vrátiť, dospejú k výsledku rovnajúcemu sa nule.
- 38 Navyše zo spisového materiálu predloženého vnútroštátnym súdom vyplýva, že pokiaľ ide o TIMedia a Fastweb, Komisia výslovne pripustila, že od týchto dvoch spoločností sa nemusí vymáhať žiadna suma.
- 39 Bez toho, aby bola spochybnená platnosť rozhodnutia Komisie alebo povinnosť vrátenia pomoci, ktorá bola vyhlásená za protiprávnu a nezlučiteľnú s vnútorným trhom, môže vnútroštátny súd stanoviť sumu pomoci, ktorá sa má vrátiť, vo výške rovnajúcej sa nule, pokiaľ takéto stanovenie priamo vyplýva z vyčíslenia súm, ktoré sa majú vrátiť.
- 40 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na druhú a tretiu otázku odpovedať tak, že vnútroštátny súd môže pri stanovení konkrétnej sumy pomoci, ktorá sa má vrátiť, a ak Komisia vo svojom rozhodnutí, ktorým sa schéma pomoci vyhlasuje za protiprávnu a nezlučiteľnú s vnútorným trhom, neoznačila jednotlivých príjemcov predmetnej pomoci, ani nestanovila presnú sumu, ktorá sa má vrátiť, rozhodnúť, že suma pomoci, ktorá sa má vrátiť, sa rovná nule, bez toho, aby bola spochybnená platnosť rozhodnutia Komisie alebo povinnosť vrátenia predmetnej pomoci, ak to vyplýva z výpočtov vykonaných na základe všetkých relevantných skutočností, ktoré sú mu známe.

O trovách

- 41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. Aj keď je na účely zabezpečenia vykonania rozhodnutia Európskej komisie, ktorým sa schéma pomoci vyhlasuje za protiprávnu a nezlučiteľnú s vnútorným trhom a ktorým sa ukladá povinnosť vrátenia predmetnej pomoci, ale ktoré neoznačuje jednotlivých príjemcov tejto pomoci a nestanovuje presné sumy, ktoré sa majú vymôcť, vnútroštátny súd viazaný týmto rozhodnutím, nie je naopak viazaný stanoviskami, ktoré táto inštitúcia uviedla v rámci výkonu uvedeného rozhodnutia. Vnútroštátny súd je však s ohľadom na zásadu lojálnej spolupráce v zmysle článku 4 ods. 3 ZEÚ povinný tieto stanoviská zohľadniť ako posudzované skutočnosti v rámci sporu, o ktorom koná.
2. Vnútroštátny súd môže pri stanovení konkrétnej sumy pomoci, ktorá sa má vrátiť, a ak Európska komisia vo svojom rozhodnutí, ktorým sa schéma pomoci vyhlasuje za protiprávnu a nezlučiteľnú s vnútorným trhom, neoznačila jednotlivých príjemcov predmetnej pomoci, ani nestanovila presnú sumu, ktorá sa má vrátiť, rozhodnúť, že suma pomoci, ktorá sa má vrátiť, sa rovná nule, bez toho, aby bola spochybnená platnosť rozhodnutia Európskej komisie alebo povinnosť vrátenia predmetnej pomoci, ak to vyplýva z výpočtov vykonaných na základe všetkých relevantných skutočností, ktoré sú mu známe.

Podpisy